

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 119. An Vicarius generalis possit sine speciali mandato dispensare in illis, in quibus potest Episcopus, vel exequi illa, quæ committuntur Episcopo, aut contrà.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

bet potestatem dispensandi, eandem habere Vicarium generale, si habeat mandatum speciale, & dispensationi faciendæ annexa fuerit causæ cognitio, ergo idem dicendum est circa omnes ejusmodi facultates non restrictas ad executionem solius Episcopi, præsertim cum ordinaria facultas sit favorabilis & latè interpretanda, Paxjord. n. 254. Corrad. De disp. Apost. I. 1.c. 5. n. 11. 27. 3. Episcopus in nostro casu dat Vicario suo facultatem omnia obeundi, perficiendi, exequendi per se vel alium, cui Vicarius committet, ergo si committat Missionariis, hi poterunt nomine Vicarii omnia peragere: docent enim AA. communiter cum Leuren. De Vicario, q. 199. n. 4. posse Vicarium etiam sine speciali mandato substituere sibi aliquos ad certos actus seu ad certam speciem actuum. 4. Necessitas videtur id postulare, quia alias vix, aut ne vix quidem juvabuntur poenitentes, apud quos Missionarii hærere aut redire nequeunt, & poenitentes, si ad alios remittantur, nescient, quos alloquantur, & interea manebunt in peccatis & periculo salutis.

Respondeo. Rationes pro parte affirmativa vindicentur quidem esse satis probables, quia tamen sape in ipsis agitur de valore Sacramenti, deberent meritò Episcopi, dum singulis quinquenniis petunt renovationem suarum facultatum, simul petere etiam Vicariis suis potestatem communicandi, cùm hoc sit necessarium in tam vastis diœcesibus.

Q. n. 9. An Vicarius Generalis possit sine speciali 886.
mando dispensare in illis, in quibus potest Episcopus, vel
exequilla, que committuntur Episcopo, aut contrà. Rz.
Vicarium dispensare non posse sine speciali
man-

mandato præter anteā citatos docent Gar. Felin
& alii cum Leur. De vicario q. 119. quia dispensatio sonat gratiam & liberalitatem , quæ non
videtur cadere sub generale mandatum: Op-
positum ex dictis videtur probabile , uti tenent
AA. plures apud Sbroz. De off. Vicarii l. 2. q. 33.
n. 1. Hinc etiam Sperell. decis. 97. cum commu-
ni docet 1. Quando in Jurisdictionibus aliquid
committitur Episcopo simpliciter , quasi per ge-
neralem commissionem, nomine Episcopi venit
etiam Vicarius ejus generalis , etiam si speciali
mandato Episcopi careat , nisi reperiatur expre-
sè exclusus , aut materia officio Vicarii non con-
veniat. 2. Quando aliquid committitur Episco-
po tanquam Sedis Apostolicæ delegato, hoc non
convenit Vicario ex vi generalis mandati, quia
talem causam cognoscit Episcopus , non ut Epi-
scopus , sed ut delegatus ; & Episcopus generali-
ter constituendo Vicarium ea tantum commit-
tit , quæ sunt jurisdictionis ordinariae , non au-
tem delegatae. 3. Poteſt tamen Episcopus etiam
ad hoc specialiter deputare Vicarium , uti con-
stat ex Trid. ſeff. 24. c. 6. niſi forte electa eſſet in-
dustria personæ Episcopi , ſecundūm dicta l. 4.
n. 252. 4. Si aliquid committatur Vicario etiam
ſub nomine dignitatis ſuæ , non ideo poteſt ſe
ingerere Episcopus , niſi ipſi committat Vicarius ,
quia in ejusmodi deputationibus non cenzentur
facere idem tribunal. Et hoc docet etiam Leu.
q. 195. & 299. cum communi. 5. Neque tum
poteſt ſe ingere Episcopus , ſi quid committat
Episcopo vel Vicario , & Vicarius jam incep-
perit expeditionem. 6. Addit Pignar. tom. I
consult. 342. ex declaratione 14. Nov. 1643. da-
ta , ſi Episcopus ob tenuitatem reddituum etiam
de consensu S. Congregationis non habeat Vicarium

sed per se faciat omnia, non posse exequi litteras Apostolicas ad Vicarium suæ diœcesis directas. Addit seqq. Krim. a n. 2213. citatis authoribus, 1. si executio demandetur Ordinario, potest exequi & Episcopus & Vicarius Generalis: item si sit in diœcesi nullius, potest Praelatus habens jurisdictionem quasi Episcopalem, non tamen ejus Vicarius. 2. Si demandetur Episcopo, non potest Vicarius; si Vicario, non potest Episcopus, quamvis Vicarius absit, deponatur, moriatur, quia in his eligitur industria personæ. 3. Si demandetur Vicario sub nomine Vicarii, etiam si poltpositum sit nomen ejus proprium, v. g. *Vicario Colonensi*, *Marco Antonio*, poterit exequi successor in Vicariatu, quia demandatio est realis. Si sub præposito nomine proprio Vicarii, v. g. *Marco Antonio Vicario Colonensi*, solus ipse poterit exequi, etiam amotus ab officio, quia est demandatio personalis. 4. Potest delegatus alteri fide digno committere informationem verificandorum & receptionem testium. Denique notandum posse Episcopum substituere sibi plures Vicarios, Corrad. I. 7. c. 4. n. 46.

Q. 120. *Quid possint quoad matrimonialia Archidiaconi:* R. In Archi-Diœcesi Coloniensi sunt quatuor Archidiaconatus majores, quos habent Præpositi, Colonensis in metropolitana, Bonnensis, Xantensis, Sufatensis. Hi Archidiaconi putarunt se præter multa alia jus habere, 1. Dispensandi in proclamationibus matrimonialibus. 2. Assistendi aut licentiam concedendi ad assistendum Matrimonii, cuicunque presbitero fine licentia Parochi. 3. Dandi licentiam ad Matrimonium contrahendum in Oratoriis vel domibus privatis. Contradixerunt Archi-Episcopi, Ferdinandus in Synodo anni 1612, & per Edi-

101.
COLL
VOIX
VIII